

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Difficultas I. An justitia legalis sit rigorosè justitiæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

RATIO Prioris est. Quia jus illud in servum, quā servum, non supponit aliquid proprium servi, sed proprium Domini, consequenter erit illic quasi alteritas, cum non detur ab utraque parte proprium.

RATIO Secundi est. Quia servus alio titulo, potest habere aliquid proprium.

ASSERO 4. *Accipiendo maritum, & conjugem, quā tales, non intercedit inter illos, rigorosa justitia, secus in quantum naturis distinguuntur, &c.*

RATIO proportionatē formanda: quia nullius erga seipsum, est justitia. Ergo, quasi erga seipsum non potest esse justitia, sed quasi justitia. Jam autem obmutuam traditionem corporum, uxor est aliquid mariti, maritus uxoris. Aliis tamen supra dictis titulis potest illic fundari justitia.

ASSERO 5. *Inter istas personas, de quibus immediate actum, non intercedit jus aliquod, quod debeat dici imperfectum, sed tamen proprium. Ut intelligatur Assertum. Aliud est dicere, intercedit illic imperfecta justitia, sed propria; & aliud,*

intercedit non nisi impropria. Sicut accidens, est ens propriē, licet imperfectē, & alia est quaestio; An accidens sit propriē ens, an imperfectē? Porro Ratio Asserti est. Quia quando est aliquid imperfectē tale, licet propriē, debet illi convenire tota definitio, & omnia essentialiter requisita illius generis; ut Inductio ostendit, certē enim accidenti convenit tota definitio entis, talpae tota definitio animalis, desumeturque inaequalitas non ratione inaequalitatis in ipsa ratione generica, sed ratione alicujus adjunctae differentiae specificativae. Quod ipsum ulterius in hoc resolvitur. Quia si non conveniret illi definitio illius entis, & esset propriē illud ens, ut supponitur, & non esset: quia nihil est magis proprium, quam ipsa definitio: est enim ipsum, quod quid rei: si enim in ipso quod quid, est diversitas, quomodo propriē illud quod quid erit? Jam autem requisita essentialiter alteritas ad rigorosam justitiam, non reperitur in subjectis, de quibus actum, adeoque nec propria justitia.

DISPUTATIO IV.

De Speciebus Justitiae.

Aristoteles, cum Libro 5. Eth. c. 1. tractasset de justitia à justitia descendendo ad species justitiae, primum agere incepit de justitia particulari, cujus methodum sequendo, sit

QUAESTIO I.

De Justitia Particulari, & Generali.

Quid veniat nomine harum virtutum, dixi superius, ubi etiam tractatum est, quod hae duae virtutes, sint virtutes speciales, sub nomine generalis virtutis, intelligendo etiam legalem, quae verbo discernitur à generali: Leges enim non feruntur nisi ob communionem vitae. Communio vitae plures requirit. Justitia etiam legalis plurimum bonum est, respicitque bonum commune, sicut & generalis, seu ut loquitur Palao d. unica. p. 8. q. 1. vocatur Legalis; quia legibus bonum commune praescribentibus, est conformis. Manent tamen alia circa hanc materiam disputanda.

DIFFICULTAS I.

An Justitia Legalis sit rigorosè Justitia?

Sensus est: An justitia, quae intercedit inter

communitatem & partem communitatis, sit rigorosa?

DICENDUM est. *Justitiam legalem, non esse rigorosam justitiam.* Ita Valentia & Lugo, contra Salon. Bann. Arag. & post illos, contra Dicast.

PROBATUR 1. Rigorosa justitia debet habere alteritatem rigorosam. Sed inter communitatem, cujus bono attenditur, & illius privatum, qui illi bono attendit, non intercedit rigorosa alteritas. Ergo, nec justitia. Major probatur, quia Ly rigorosa, est terminus modificans ipsummet objectum, quod est justitia. Ergo, modificare debet & illa, quae dicit objectum, alias non objecti esset modificativus ille terminus, sed alicujus alterius. Jam autem justitia, cum sit virtus ad alterum; requirit alteritatem; consequenter, rigorosa justitia rigorosam alteritatem.

Deinde nullus est ad seipsum rigorosa justitia. Ergo, etiam & ubi non est alteritas rigorosa, non erit rigorosa justitia. Minor principalis, Probatur. Communitas & privatus secundum quod ille bonum commune tenetur providere, comparantur inter se, sicut totum & pars, ut ostendit suppositio quaestionis. Sed totius à parte, non est rigorosa alteritas: quia non est alteritas

us à seipso, quod seipsum, includitur in toto. Rursus impossibile est esse alteritatem rigoro-
sam, nisi adsit distinctio rigorosa, nam distinctio
est genus ad hanc speciem, quæ est distinctionis
per alteritatem rigorosam. Sed inter commu-
nitatem, & inter privatum, secundum quod est
pars illius, teneturque; providere bono communi,
non est distinctio, sed identitas. Ergo.

Denique duplex potest esse comparatio inter
privatum & communitatem. Imprimis ut de
se esse illi partem illius communitatis, si cir-
cumstantia hæc & nunc materialiter non nisi se
habens, ut v. g. cum aliquis contrahit cum com-
munitate de bonis, fructibusque illius, ex quibus
vult ditare suum filium, in distincta communita-
te viventem. Potest item comparari ad com-
munitatem, qua pars illius formaliter est, ita, ut
sit comparatio bonorum ad invicem. Hæc com-
parationes sunt distinctæ: nam in priori habet se
privatus ita, acis, qui nullo modo est in commu-
nitate: in posteriori autem non se ita habet, non
habere autem se, ut tanquam aliquid communi-
tatis, & habere se, ut tanquam aliquid commu-
nitatis, sunt distincta, quæ duæ comparationes
distinctæ, non essent, nisi ponatur in secunda
comparatione imperfecta alteritas, & distinctio
privati à communitate.

PROBATUR 2. à Pari. Non est rigorosa ju-
stitia inter Patrem & Filium, quæ tales. Domi-
num & servum, uxorem & maritum &c. Ergo,
neque inter privatum & communitatem.

PROBATUR 3. Si justitia Legalis est justitia
rigorosa, quæro, vel includitur privatus in illa
communitate? vel non includitur? si non in-
cluditur? non stas in statu quæstionis: quia hic
quæritur de communitate, non quomodocun-
que sumpta, sed prout complectente privatum.
Si autem includitur. Ergo, non est privatus per-
fectè & rigorosè alter à communitate. Quod
ipsum sic probatur, quia esse alterum perfectè,
est quædam denominatio positiva, licet fun-
dans consequentes negationes: neque enim me
esse alterum à Petro, dicit primo negationem
Petri, sed primo dicit aliquid positivum meæ
entitatis, ad quod consequitur, dicta negatio.
Jam autem privatus, prout illum includit com-
munitas, qui est v. g. Petrus, non est unde ha-
beat denominationem positivam alterius, & è
converso: quia hæc denominatio positiva alte-
rius à communitate, quod est v. g. Petrus, de-
bet esse exclusiva negationis Petri: Petrus enim
non includit, sed excludit negationem sui, om-
niaque positiva excludunt negationem sui:
quia hoc ipso negativa non positiva essent. Et
si non excluderent negationem illius positivi,
tunc quæro: Communitas illa, prout includens
Petrum, vel dicit exclusionem negationis Petri,
vel non dicit? si non dicit. Ergo, nec dicit Pe-
trum, qui necessariò excludit negationem sui.
Si autem communitas, prout includens Petrum,

dicit exclusionem negationis Petri. Ergo, non
dicit sic sumpta alteritatem à Petro: quia alteri-
tas à Petro, dicit negationem Petri, consequen-
ter, alteritas à Petro dicit inclusionem nega-
tionis Petri, non exclusionem negationis Petri.

Tota hæc ratio hoc præsupponit, quod u-
numquodque ens positivum excludat negatio-
nem sui, includat negationem aliorum, per hoc-
que in ratione alterius constituitur: quia inclu-
dit negationem aliorum, præter se.

Quod ipsum hac methodo proponitur. Con-
stet communitas decem personis, quarum deci-
ma sit privatus Petrus, hic Petrus: si comparetur
ad primum communitatis, habet denominatio-
nem positivam alterius, & simul dicit prædica-
tum negationis illius primi, & sic de reliquis.
Si comparetur ad ultimum, qui est ille ipse, non
erit distinctus à se, nec habebit denominatio-
nem positivam alterius: nec includet negatio-
nem sui, sed excludet; & tamen negatio ejus,
cui aliquid opponitur, fundat rationem alte-
rius.

RESPONDEBIS. Posse etiam hic interveni-
re æquivalentem alteritatem: posset enim di-
cere privatus, quamvis non forem pars commu-
nitatis, satisfacere tamen.

CONTRA. Tum quia. Æquivalens alteri-
tas non denominat justum. Tum quia. Con-
ditionata illa posita, si non essem pars commu-
nitatis, satisfacere tamen, conditionata inquam,
illa facit, ne actus ille sit justitiæ legalis: quia fa-
cit ne moveatur bono communi: cum tamen
legalis justitia moveri debeat hoc bono com-
muni: æquivalens autem alteritas non facit,
dum aliquis sibi solvit, ne verè solvat, & ne uta-
tur motivo justitiæ. Tum quia. Auctores in
oppositum, nihil agunt de æquivalenti alterita-
te, sed adstruunt alteritatem formalem partis
adhærentis, de quo infra.

DIFFICULTAS II.

Argumenta Oppositorum.

OBJECIT 1. Dicastil. Justitia distributiva
est quasi correlativa justitiæ legalis. Sed
illa est justitia simpliciter. Ergo, & hæc.

RESPONDETUR. Non satis liquet, quomo-
do justitia Legalis sit correlativa justitiæ distri-
butivæ: si enim nomine correlativi hic accipia-
tur membrum oppositum, sic distributivæ op-
ponitur potius justitia commutativa, nec quid-
quam verat, ut in quibusdam hæc membra con-
veniant, in quibusdam differant. Si autem no-
mine correlativi veniat aliquid conjunctum,
cum justitia distributiva, id quidem verum est,
sed inde nihil sequitur: nam potest aliquid esse
conjunctum cum altero, non tamen participare
eandem rationem cum illo. Sic dispositiones

*I 3 omnes